

การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

A Comparison of the Perceptions of Teachers on the Desirable
Characteristics of School Administrators in Thailand 4.0 Era at
Nawasirinagarin School Consortium under the Secondary Educational
Service Area Office Bangkok 2

ชุตินาต วีระเดชพิพัฒน์^{1*} และ รัตนา กาญจนพันธุ์²

Chutimas Weeradechpipatt^{1*} and Ratana Karnjanapun²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

* ผู้ประสานงาน: E-mail: wchutimas@gmail.com

¹ Master's degree student, Major of Educational Administration, Ramkhamhaeng University.

² Associate Professor, Department of Educational Administration and Higher Education,
Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

* Corresponding Author: E-mail: wchutimas@gmail.com

(Received: 2023-03-29; Revised: 2023-05-01; Accepted: 2023-06-09)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 และ 2) เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 269 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Cohen ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษาเทียบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้คือ

แบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบว่า 1) ครูมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีวุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคไทยแลนด์ 4.0

Abstract

The purposes of the research were 1) to study the perceptions of teachers on the desirable characteristics of school administrators in Thailand 4.0 era at Nawasirinagarin school consortium under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 and 2) to compare the perceptions of teachers on the desirable characteristics of school administrators in Thailand 4.0 Era, classified by educational levels, school sizes, and work experiences. The sample group used in this research was 269 teachers in the Nawasirinagarin school consortium under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 in total. The sample size was determined at the .05 statistically significant level from Cohen's preset table (Cohen, Manion and Morrison, 2011, p. 147) and employed the stratified random sampling method by school sizes and the simple proportional random sampling. The 40 items of questionnaire was used as a research tool with its reliability value of 0.98. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test. One – Way ANOVA analysis of variance and a comparison of pair by testing according to Scheffé's. The research results found that 1) teachers's perceptions of the desirable

characteristics of school administrators in Thailand 4.0 era in overall and each aspect were high, 2) the comparative results of teachers's perceptions with different educational levels and school sizes on the desirable characteristics of school administrators in Thailand 4.0 era in overall and each aspect were not different and the comparative results of teachers's perceptions with different work experiences was statistically different in overall and each aspect at the .05 level.

Keywords: Desirable Characteristics of School Administrators, Thailand 4.0 Era

บทนำ

Thailand 4.0 เป็นโมเดลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคปัจจุบันที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมขับเคลื่อนผลักดันไปพร้อมกัน โมเดลนี้จึงสำเร็จได้ด้วยแนวทางสานพลังประชารัฐให้ประเทศก้าวข้ามผ่านกับดักนี้ไปสู่สิ่งที่ดีกว่าในอนาคตที่สดใส เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมทั้งสถาบันการศึกษาด้วย เพื่อร่วมการขับเคลื่อนให้ไปในทิศทางเดียวกัน ด้วยโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีคุณภาพ (มทนา วิบูลยเสข, 2561) การศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงต้องจัดการศึกษาอย่างสอดคล้องกันทั้งระบบ ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษา โดยต้องเอามาใช้ได้จริงและเป็นส่วนสำคัญในการชี้นำสังคม ผ่านการบริหารจัดการ การเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ให้ตอบสนองความต้องการของสังคม ดังนั้น การจัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต้องเน้นแสวงหาการเรียนรู้ได้เอง อย่างท้าทาย สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ต่อยอดความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้เหมาะกับตนเอง สังคม ตามสถานการณ์ เมื่อแนวโน้มการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นที่การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมแล้ว สถานศึกษาจึงควรจะพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อการเข้าถึงเนื้อหาความรู้มีลักษณะ เข้าถึงได้ง่าย การแสวงหาความรู้จึงทำได้เร็วขึ้น (กำจร ตติยกวี, 2559)

สถาบันการศึกษา ถือเป็นภาคส่วนหนึ่งที่มีภารกิจจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนหรือผู้เรียน ให้มีความพร้อมด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะสำหรับในอนาคต ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องรู้เท่าทันสื่อ แสวงหาความรู้และเทคโนโลยีมาปรับเปลี่ยน วิถีชีวิต

การทำงาน และโครงสร้างของสถาบันเป็นต้น ผู้บริหารสถานการศึกษาที่จะขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวข้างต้น ต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ทั้งในด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านภาวะผู้นำ ซึ่งผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กร ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรเพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุล เพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา (ศรายุทธ เมืองคำ, 2563) จึงต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ที่สามารถบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล นำพาหรือขับเคลื่อนสถานศึกษาเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญและสามารถทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และประสบผลสำเร็จ ตามต้องการและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทางด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีภาวะผู้นำสูง ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา และมีความเป็นประชาธิปไตย หากผู้บริหารมีคุณลักษณะหรือความสามารถที่เหมาะสม ก็จะได้รับกรยอมรับและความร่วมมือร่วมใจจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษารวมทั้งชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (ฐาณกร ทัศนาลี, 2562)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะเพื่อศึกษาการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

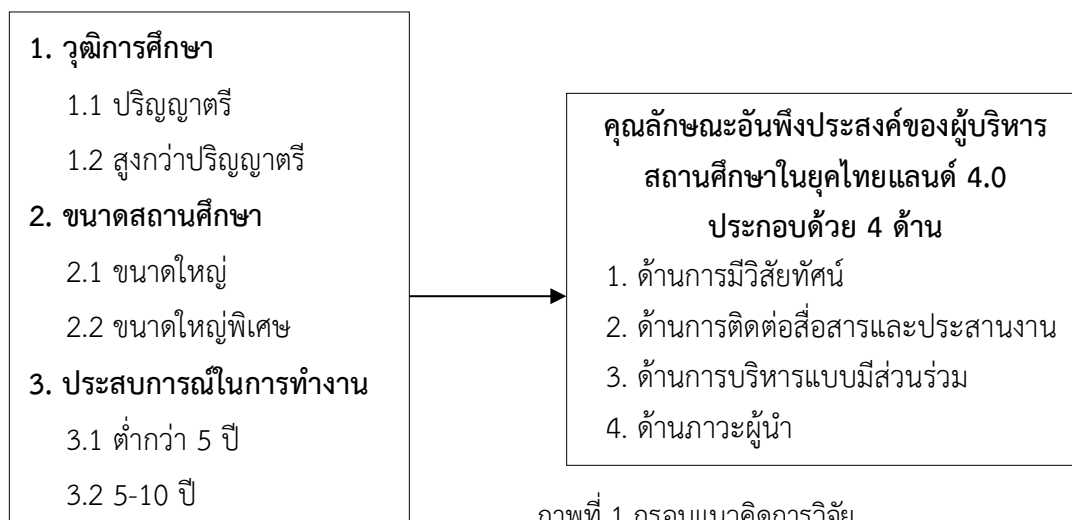
สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จากการทบทวนวรรณกรรม สรุปและสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก วิชาลัย วงษา (2563) ศรายุทธ เมืองคำ (2563) คณินนิตย์ กิจวิธิ (2560) เพื่อกำหนดกรอบของความหมายในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนาสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 995 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนาสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีจำนวน 269 คน โดยใช้ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (simple random sampling) และเทียบสัดส่วน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้ตอบแบบสอบถาม

โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนาสิรินครินทร์	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	136	37
2. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	198	54
3. โรงเรียนสิริรัตนาร	133	36
4. โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ	117	32
5. โรงเรียนราชดำริ	107	29
6. โรงเรียนศรีพฤฒา	78	21
7. โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	81	22
8. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง	69	18
9. โรงเรียนปทุมคงคา	76	20
รวม	995	269

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนาสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรม สรุปและสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบรูปแบบของแบบสอบถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และความถูกต้องครอบคลุมของข้อคำถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อประเมินผลความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.80 ซึ่งผลวิเคราะห์ไม่มีข้อที่ตัดทิ้งหรือปรับปรุง

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.36 – 0.89

3. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.98

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่งให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวนทั้ง 9 โรงเรียน

4.2 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการแจกแบบสอบถามด้วยลิงค์คิวอาร์โคด (QR CODE) จำนวน 269 คน ทำแบบสอบถามในรูปแบบ Google form

4.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจาก Google form มาตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบสำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต นวสินนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: *SD*) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) เป็นภาพรวมรายด้าน เป็นรายชื่อแล้วนำเสนอรูปแบบตาราง

5.3 เปรียบเทียบการรับรู้ของครู ที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต นวสินนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน ใช้การทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test)

5.4 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต นวสินนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Post hoc Comparison) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของครูเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังข้อมูลที่ปรากฏตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนความถี่ และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	198	73.60
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	71	26.40
รวม	269	100.00
2. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดใหญ่	81	30.10
ขนาดใหญ่พิเศษ	188	69.90
รวม	269	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	74	27.50
5 – 10 ปี	140	52.00
10 ปีขึ้นไป	55	20.40
รวม	269	100.00

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลรัตนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	การรับรู้ของครู		
	($\bar{x}$)	SD	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.27	0.47	มาก
2. ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน	4.33	0.44	มาก
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.28	0.44	มาก
4. ด้านภาวะผู้นำ	4.26	0.45	มาก
รวม	4.29	0.41	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) และเมื่อจำแนกรายด้านโดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน ($\bar{x} = 4.33$) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.28$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.27$) และด้านภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.26$)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.27	0.49	4.26	0.43	0.23	0.82
2. ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน	4.36	0.45	4.33	0.39	0.15	0.88
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.29	0.45	4.23	0.42	1.06	0.28
4. ด้านภาวะผู้นำ	4.27	0.46	4.23	0.43	0.68	0.50
รวม	4.29	0.42	4.26	0.37	0.54	0.59

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	ขนาดสถานศึกษา				t	p
	ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.20	0.44	4.26	0.49	0.35	0.73
2. ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน	4.39	0.43	4.31	0.44	1.36	0.17
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.31	0.44	4.26	0.45	0.70	0.49
4. ด้านภาวะผู้นำ	4.26	0.43	4.26	0.46	0.23	0.82
รวม	4.31	0.41	4.27	0.41	0.71	0.48

จากตารางที่ 4 พบว่าครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุศไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุศไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคไทยแลนด์ 4.0	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	p
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.11	0.59	4.31	0.43	4.36	0.35	5.795*	.003
2. ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน	4.18	0.54	4.35	0.37	4.49	0.37	9.194*	.000
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.12	0.49	4.33	0.42	4.35	0.40	6.751*	.001
4. ด้านภาวะผู้นำ	4.11	0.54	4.30	0.38	4.37	0.44	6.758*	.001
รวม	4.13	0.51	4.32	0.34	4.40	0.34	8.604*	.000

*p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุศไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Post hoc Comparison) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยภาพรวม การรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุศไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		4.13	4.32	4.40
ต่ำกว่า 5 ปี	4.13		*	*
5 – 10 ปี	4.32			
10 ปีขึ้นไป	4.40			

*p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวม พบว่าแตกต่างกัน 2 คู่ ประกอบด้วย

1) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี มีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5

2) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปีมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูมีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสิรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่บริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร มีบรรยากาศการทำงานในองค์กรที่ดี สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างแรงบันดาลใจบุคลากรในองค์กรให้ดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ และยกระดับการปฏิบัติงาน ให้สูงขึ้นเพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาลัย วงษา (2563) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ดอนสมจิตร และอรสา พรหมทา (2564) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์คุณลักษณะผู้บริหาร

สถานศึกษายุค 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลสีรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลสีรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันได้มีส่วนร่วมในการทำงาน เนื่องจากผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนซึ่งถึงแม้จะมีระดับวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันได้มีส่วนร่วมตัดสินใจตัดสินใจเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ชันคำหมื่น (2565) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพร ราศรี และจิรนาถ ภูริเศวตกำจร (2564) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลสีรินครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานในสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นสำคัญ และเหมือนกันทุกแห่งประกอบกับความพร้อมทางด้านสื่ออุปกรณ์และโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีผู้บริหารแสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการมีวิสัยทัศน์ความรู้ความสามารถรอบด้าน มีคุณธรรมจริยธรรม จึงทำให้ครูที่สังกัดในสถานศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของคณินนิตย์ กิจวิธี (2560) ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งจำแนกตามขนาด

สถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา แสนรัมย์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีจำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต นวลรัตนรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม และรายด้านโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันได้รับความรู้ การอบรมและ ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถนำพาสถานศึกษาสู่ เป้าหมาย มีประสบการณ์จากการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแตกต่างกันทำให้ครูที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีการรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ บัวชุม (2561) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ พนิดา รัชฎาเพชร (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรเป็นผู้มองการณ์ไกล สามารถคาดคะเนแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงได้ ริเริ่มใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ในการกระตุ้น แนะนำและส่งเสริมบุคลากรภายใน สถานศึกษาให้ใช้ศักยภาพจนเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบริหารจัดการสถานศึกษาโดยให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษาสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานได้เต็มศักยภาพ

1.2 ด้านการติดต่อสื่อสารและประสานงาน ผู้บริหารควรเป็นผู้มีการนำเทคโนโลยี มาใช้ ในการสื่อสารเพิ่มขึ้น เป็นคนที่ทันสมัยแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้ มีการศึกษาค้นคว้าและ

ติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการสื่อสาร และมีความรู้ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

1.3 ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเป็นผู้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วม สร้างความกระตือรือร้นและความคิดเชิงบวก แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงรู้จักยกย่องชมเชยให้รางวัลอย่างโปร่งใส ยุติธรรม จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรเป็นผู้จูงใจ กระตุ้นและเป็นผู้นำต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นต่อบุคลากรให้มีความน่าเชื่อถือหรือยอมรับในตัวผู้บริหารให้สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ จนบรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัจจกร ตติยกุล. (14 ตุลาคม 2559). *ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0*. (ออนไลน์) เข้าถึงข้อมูลวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 จาก <https://citly.me/4y1Dm>.
- คณินนิตย์ กิจวิธิ. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ฐาณกร ทศมาลี. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พนิดา รัชฎาเพชร (2564). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13*. 12 พฤษภาคม 2565. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. 2354 – 2368.
- มทนา วิบูลยเสข. (19 พฤศจิกายน 2561). *ความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง Industry 4.0 VS Thailand 4.0*. (ออนไลน์) เข้าถึงข้อมูลวันที่ 20 เมษายน 2566 จาก <https://www.aware.co.th/thailand4-0/>
- วสันต์ บัวชุม. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- วิภา แสนรัมย์. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*.
- วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ศรายุทธ เมืองคำ. (2563). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*
- ศราวดี ชันคำหมื่น. (2565). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคประเทศไทย 4.0 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. *การศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- สิริพร ราศรี และจิรนาถ ภูริเศวตกำจร. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. *การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา*. 27 มีนาคม 2564. วิทยาลัยนครราชสีมา. 99 – 108.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research Methods in Education* (7th ed.). London: Routledge.